

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria și Dumineca, Fôia, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ¼ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 ½ galbini mon. sunătoria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 41.

Brasiovu 10 Iuniu 29 Maiu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Congresu si ér' congresu!

Care romanu de confesiunea gr. cat. nu este plinu de ingrigire pentru pusetiunea precaria, unde este impinsa beseric'a metropolitana de Alb'a Iulia?

A carui anima nu s'a turburatu vediendu presiunea cu totulu neindreptatita, ce catolicii de ritulu apusanu urméza a deprinde, pentru cá provinci'a gr. cat. romana si capulu ei, metropolitulu de Alb'a Iulia, se fia supusu jurisdictiunei primatelui dela Strigoniu?

Cine nu s'a implutu de mahnire, candu a cunoscutu, cumca regimulu din tóte poterile se nevoiesce a ajutá pre romano-catolicii ungriani intru acesta tendentia a loru, si din caus'a acest'a perseveréza intru a nu concede romaniloru gr. catolicii cá se-si organizeze si eli congresu propriu?

Facia cu aceste nu potemu a nu simti una satisfactiune, candu vedemu energi'a si demnitatea, cu care cea de antania corporatiune ierarhica a provinciei acesteia staruiesce pentru aperarea autonomiei nóstre besericesci.

Dar' se damu cuventu actelor. Se lasamu a urmá:

REPRESENTATIUNEA

consistoriulu metropolitanu de Alb'a Iulia in caus'a congresului, adresata dlui ministru de cultu:

„Nr. 1042—1870.

Escelentia —!

Resolutiunea Escelentiei Vóstre de dato 22 Ian. a. c. Nr. 23.224 ex 1869 la representatiunea Esc. Sale domnului metropolitu Dr. I. Vancea dd. din anulu trecut, in obiectulu tienerei unui congresu besericescu gr. catolicu din provinci'a Alb'a Iulia, sosindu aici la ordinariatu dupa plecarea Esc. Sale dlui metropolitu la conciliulu ecumenicu din Rom'a, consistoriulu metropolitanu, caruia este incredintiata pertractarea tuturor causeru archidiecesane, intru unu obiectu de una momentositate atatu de ponderósa, nu a crediutu a fi in stare de a face mai antaniu alti pasi, decatu inainte de tóte a comunicá resolutiunea Esc. Vóstre in origine cu insa-si Esc. Sa. d. metrolitu tramiendu-o la Rom'a.

Dupace inse întórcerea Esc. Sale domnului metropolitanu a casa din cauza fara indoiéla fôrte momentósa nici pre ss. serbatórie ale Pasceloru nu s'a templatu, dupa cum s'a templatu a altoru episcopi din Transilvani'a si Ungari'a, nici macaru dupa Pasce, dupa cum Esc. Sa anunciase prin una telegrama dd. Rom'a 2 Maiu a. c., de una parte, — ér' de alta, dupa latirea faimei despre negativulu cuprinsu alu resolutiunei Esc. Vóstre, si dupa impresiunea dorerósa, ce a produsu acea negatiune in animele tuturoru credintiosiloru gr. catolici din tóta provinci'a ierarhica a Albei Iulie, carea si-a aflatu resnetulu prin tóte diuariele, cu cea mai umilitória sentire pentru starea presente a provinciei acesteia, cumca singura provinci'a gr. cat. Alb'a Iuliana nu are nici macaru atat'a libertate pentru afacerile interne, cata are chiaru si cultulu judaicu in remnulu Ungariei, care inca si-a tienutu congresulu seu sinagogicu in decursulu anului tre-

cutu, cu atatu mai pucina decatu confesiunile rom. catolica si gr. orientale, dintre cari cea de antania si-a tienutu asémene congresu éراس in anulu trecut, ér' acésta alalta in tóte trei eparchiele ale Sibiiului, Aradului si a Caransebesiului, si in anii trecuti precum si in a. c. in dilele de antanie ale lunei c. Maiu tóte trei de odata; — consistoriulu metropolitanu in urm'a resemtiului generale, ce se manifestéza in tóte diecesele gr. catolice ale acestei provincie ierarhice, crescundu pre di ce merge, si -si afla espresiunea intru una multime de adrese, representatiuni, suplice etc. catra acestu ordinariatu, totu intru unu intielesu si intru unu tonu de profunda tristetia pana la desperatiune, — a venit la acea dorerósa convingere, ca sub greu'a responsabilitate, ce diace pre anim'a sa inaintea lui Ddieu, nu mai póte remané in asteptare muta, ci semte unu imperiosu impulsu alu convictiuniloru sale, cá si in absentia Esc. Sale, domnului metropolitu se rogamu cu tóta umilinti'a si respectulu, ce detorimu inaltei persóne a Esc. Vóstre, pentru cá Esc. Vóstra, din consideratiunea motiveloru precitate, a dreptatei si autonomiei besericesci, de care credemu, ca nici confesiunea gr. cat. nu póte fi despoliata fara mare pecatu in ceru si pre pamentu, si mai multu inca din consideratiunea pericului eminentu pentru insa-si confesiunea gr. cat. si chiaru pentru s. uniune besericesca, — se aveti Esc. Vóstra bunetate a luá de nou la una mai profunda ecsaminare intréga cestiunea congresului gr. catolicu din provinci'a ierarhica a Alb'a Iuliei, si aflandu fundate motivele produse de insa-si Esc. Sa d. metropolitu in representatiunea mai susu citata, precum nu ne indoimu, ca le veti si aflá, fara se fia lipsa, cá si noi se ne mai ocupamu cu resolvirea difficultatiloru, ce Esc. Vóstra le-ati produsu pentru negatiune, — se binevoiti catu s'ar poté mai curundu a aterne la inaltulu tronulu Maiestatei Sale apostolice petitiunea Esc. Sale domnului metropolitu pentru concessiunea tienerei unui congresu gr. catolicu in provinci'a Alb'a Iulia, si a o recomandá cu tóta caldur'a inaintea prea gratiosului monarchu, — petrinsi fiindu totu de una data despre bunele intentiuni ale Esc. Vóstre si despre profundulu sentiu relegiosu, ce Esc. Vóstra portati in anima catra sant'a nóstra relegiune catolica, fia de ritu romanu seu grecu, fiinduca esentia e un'a.

Asteptandu si sperandu alta mai mangaiósa resolutiune, suntemu cu profunda reverentia.

Blasiu 23 Maiu 1870.

Ai Escelentiei Vóstre cei mai plecati:

Consistoriulu metropolitanu

T. Cipariu m/p.,
vic. gener.“

Convinsi, cumca unu documentu sinceru, cá si acesta, una spresiune asia fidela a dorintieloru generalu, nu are lipsa de nici unu comentariu, nu adaugemu unu cuventu spre a reversá lumina seu a'lu comentá.

Inse avemu totusi una detorintia, carea nu póte remané neimplenita. Acest'a este detorinti'a de a salutá cu reverintia pre urditorii acestui densulu.

Onóre aperatoriloru autonomiei nóstre besericesci!“ —

Nr. 132. 1870.

Protocolulu

siedintiei estraord. a comit. asociat. trans. tienute in 13 Maiu c. n. 1870 sub presidiulu rsm. dn. vicepres. I. Hanea, fiindu de facia dd. membrii: dn. cons. aulicu Iacobu Bologa, dn. cons. gub. Pav. Dunca, dn. cons. gub. Elia Macelariu, dn. senat. P. Rosca, dn. capit. pens. I. Bradu, dn. adv. Dr. I. Nemesiu, dn. ases. consist. Zachar. Boiu, dn. secr. II si membru comit. I. V. Rusu, dn. red. N. Cristea si dn. adv. Dr. Dem. Racuciu.

§ 60. Presidiulu pune la ordinea dilei reportulu comisiunei esmise in siedinti'a lunaria a comitet. din 5 Aprile a. c. (§ 43), cu scopu de a studiá si a reportá asupra propunerii dlui consil. aulicu Iac. Bologa, relative la cestiunea **academiei** romane de drepturi.

Dn. consil. gub. Pav. Dunca luandu cuventulu, cá presedintele resp. comisiunei, arata, ca cu ocasiunea desbaterei asupra atinsei propuneri maioritatea comisiunei, statatoria din domnii Dr. Ioane Nemesiu, Nic. Cristea si Dr. D. Racuciu au aflatu cu scopu a modificá unele puncte din tensa, si astfeliu conformu modificatiuniloru facute, comisiunea, resp. maioritatea, presenta comitetulu spre deliberare o propunere deosebita, pre candu minoritatea, statatoria din dn. propunetoriu si dn. cons. P. Dunca, a remasu pre langa propunerea cea d'antaiu in totu cuprinsulu aceleia.

Astfeliu se presentara comitetulu 2 propuneri, cari ambele se cetira in faci'a siedintiei.

Propunerea comisiunei resp. a maioritatiei, e urmatori'a: 1. Comitet. asoc. trans. recunósce necesitatea infintiarei unei academii de drepturi in Transilvani'a cu limb'a instructiva romana. 2. Comitet. recomanda on. adun. gen. cu cea mai mare caldura imbraciosiarea acestei cause de mare importantia pentru interesulu comunu alu patriei, si o róga, cá on. adun. gen. se binevoiesca a propunere inaltulu regimu, prin o adresa asternanda pre calea regului comisariu transilvanu, cá in. acela se se indure pre calea cuvenita a midiuoc, cá in Transilvani'a se se infintieze un'a academia de drepturi cu limb'a instructiunei romana si acea se se doteze din fondulu patriei. 3. Comitetulu se esmita o comisiune de 5 membri, care se elaboreze unu proiectu de adresa (amentita in p. 2) spré a se substerne adunarea gen. de odata cu propunerea. 4. Decisiunea comit. in obiectulu cestionatu se se impartasiésca cu comitetele asociatiunei rom. din Aradu si Cernauti. Propunerea minoritatiei resp. a dlui cons. I. Bologa se se védia in protocolulu siedintiei com. din 5 Aprile a. c. § 43 publicatu si in „Transilvani'a“ Nr. 9 pag. 110 si 111. Punenduse la discusiune amintitele propuneri, dn. Dr. Nemesiu motivéza pre langa propunerea comisiunei, care motivare danduse in scrisu, se alatura sub a) cá aclusu la acestu protocolu. Dn. consil. Bologa inca sprijinesce cu tóta puterea argumenteloru propunerea sa, resp. a minoritatiei, si totuodata intre altele, replica la motivulu aclusu de dn. Dr. Nemesiu in favórea propunerii maioritatiei demonstrandu, cumca dsa, candu a propusu cestiunea infintiarei academiei de drepturi, n'a potutu se intieléga altfeliu, decatu cá limb'a instructiva se fia cea romana, ca candu a disu, cá comit. se lucre din tóte poterile si pre tóte calile pentru infintierea academiei, n'a intielesu nici decatu, ca dóra spre acestu scopu se nu se céra si ajutoriulu statului; ba tocma recunósce, ca si romanii cá cetatieni ai statului au totu dreptulu a cere, si dupa elu voru si cere, cá se se impartasiésca spre atare scopu salutaru din ajutoriulu statului; in urma, candu a disu, ca e un'a absoluta necesitate a se infintiá in monarchia austro-ung. o academia, aceea a facut'o din acelu motivu fundatu, ca densulu doresce, cá la infintierea atarui institutu se concurga materialmente si moralmente toti factorii nationali, cum si se se impartasiésca toti romanii din monarchia, de benefeciale si

folósele atarui institutu. Altfeliu dupa parerea sa, despre provincia séu loculu, unde se se infintieze academi'a, nici ca se póte discuta acum, candu a vorba numai de principia si nu de modalitati, ci acela ar' fi se se prevédia dóra in statutele cestiunatului institutu, care apoi la timpulu seu se voru discuta cu concursulu inteligentiei intregi natiuni romane din monarchia in vreo adunare, cu considerarea tuturor impregiarilor, si in modulu acesta ce va decide prin celi chiamati: de are se se infintieze academi'a acésta in Ardélu, in Banatu, séu in alta parte locuita de romani? A nu face din partea natiunei romane spre infintiarea academei, nimic'a alta, decatu a cere, cá statulu se ni o infintieze, ar' insemná, cu privintia la tóte impregiarile, in care ne aflamu, a renuncia tocma si la speranti'a de a vedé macaru o mica intreprindere tientatória la scopu. Apucanduse inse romanii insusi de lucru cu poterile lor proprii, si cerendu apoi si ajutoriulu statului, -si voru ajunge fara indoie la scopulu.

Pentru propunerea minoritatiei mai pledara cu tóta seriozitatea si zelulu ce merita atare obiectu, dd. membrii Elia Macelariu si I. V. Rusu.

Continuanduse discussiunea, la carea participa celi mai multi dintre membrii presenti ai comitet, dn. ases. consist. Z. Boiu considerandu tóta importantia obiectului din cestiune, si apretandu motivele aduse si de o parte si de alta parte, din motivulu, cá acésta cauza se se studieze si mai adencu si cu cea mai deplina maturitate, dupa cum meriteza: face propunerea, cá cu asta ocaziune se nu se aduca conclusu in meritulu cestiunei, si sistanduse siedinti'a, se se amane pre cateva dile decidera cansei subversante.

Acésta propunere fú sprijinita si de dn. senat. P. Rosca.

In urma cerenduse votisare, presidiulu pune la votu mai antaiu propunerea dlui ases. Boiu, carea se respinge cu maioritate de 7 contra 2 voturi. Dupa acea punenduse la votu propunerea minoritatiei comisiunei, aceea cu maioritate de 5 contra 3 voturi, abtinenenduse 2 insi dela votisare, se primesce in totu cuprinsulu seu, redicanduse la valóre de conclusu alu comitetului.

§ 61. In nesu cu conclusulu din §-lu precedenté se pune acum la discussiune cestiunea alege-rei comisiunei prevediute in p. 3 din propunerea minoritatiei, devenita degia de conclusu alu comitetului. Se decide, cá acea comisiune se consté din 5 membri alegunduse totudeodata in persónele dd. I. Bologa, P. Dunca, E. Macelariu, Z. Boiu si I. Popescu, cu insarcinarea de a elaborá proiectulu de programa, resp. statutu, cele indigitate in p. 3 din resp. conclusu si alu presentá la timpulu seu comitetului spre pertractare.

§ 62. Cu verificarea protocolului siedintiei de astadi si acelei de eri (12 Maiu) se incredintiaza dd. membrii I. Bologa, P. Dunca si Z. Boiu.

Sibiú, datulu cá mai susu.

Ioane Hania m/p., I. V. Rusu m/p.,
v.-presiedinte. secret. II.

S'a cetitu si verificatu in 17 Maiu 1870.

Bologa. P. Dunca. Z. Boiu.

Dn. adv. Dr. Ioane Nemesiu cu privire la cestiunea infintiarei academei romane de drepturi motivéza propunerea maioritatiei comisiunei in modulu urmatoriu:

Propunerea maioritatiei comisiunei resumanduse punctele ei, este, ca comitetulu vediendu necesitatea infintiarei unei academei de drepturi cu limb'a instructiva romana in Ardélu, róga pre adunarea gen. se propuna inalt. regimu redicarea acelei academei pre spesele statului.

Lips'a cultivarei jurisprudentiei si a scientielor de statu si in limb'a romana, emanéza din impregiurarea aceea, ca si romanii facu o parte insemnata a cetatienilor statului. Datorinti'a statului este, a ingrigi de instructiunea publica in sinulu cetatienilor lui. Statulu numai asia -si va poté rationalmente deslegá problem'a acésta, déca voru ecsistá in statu institute, in care scientiele juridice si de statu, in limb'a cetatienilor se voru propagá.

Ratiunea, esperinti'a, traditiuni scumpe seculari ne dictéza, ca noi, cá fiacare societati, se ne ingrigimu in prim'a linea pentru cerintiele nóstre interne, mai de aprópe, si numai dupace amu satisfacutu acestora, se pasimu mai incolo. Cu unu cuventu: Se nisuiamu a face aceea, ce potemu face, ee: se póte face, ce ne este necesitate ardiétoria, si ce ne va fi priintiosu; dreptu aceea cu respectu la cestiune, este numai rationalu, cá academi'a proiectata se se infintieze in Ardélu.

Cetatianii romani platescu unu amaru de dare statului, pentru care densii nici una, séu numai pu-

cina recompensare primescu dela statu: cugetu dara, ca cu totu dreptulu se póte presupune, ca infintiarea acestei academei are a se intemplá pre spesele statului, ca ci diseiu, instructiunea publica, dupa principia cele mai latite de statu, se tiene de atributelu, problemele statului. Statulu a si recunoscutu acésta datorintia a sa, a infintiá institute de instructiune publica pre spesele sale, dupa cerintiele cetatienilor in art. de lege 38 1868 (§43, 80, 81); la acésta lu oblega pre statu si insulu macrulu articulu de lege 48 1868 despre egalitatea nationalitatiloru.

Se ceremu dara dela statu aceea, ce ne comete, se nu fimu straini, ci a casa in cas'a nóstra! „Trans.“

Sibiú 1 Iuniu 1870.

In interesulu adevérului -mi tienu de stricta detorintia a corege pasagiule eronate din „Tel. R.“, Nr. 39 a. c., unde aduce o demintire a asertiunei cor. „Gaz.“ si „Fed.“ dicundu, cumca „nu e adevératu, ca junimea romana in 3/15 Maiu s'a concentratu in sal'a Reuniunei sodaliloru romani“ spre a procede de acolo in corpore la beserici etc. Subscrisu „Comitetulu Reuniunei sodaliloru romani“. Mai antaiu -mi facu modest'a reflesiune totu „dupa informatiuni basate“, ca in casulu acest'a specialu comitetulu consta din d. presiedinte, care e si redactorele „Tel. R.“, póte ca vré se tréca de persóna juristica dupa acsiom'a: „unus homo plures personas sustinere potest“ inse aici nu se póte aplicá, — de aceea afirmez fara sfiéla, ca asertiunea dlui comitetu nu e basata nici pe ventu necum pe fapte. Fia bunu dlu comitetu si intrebe pe d. cafenariu alu Reuniunei n'a fostu asia? si déca a fostu, pentruce deminte acésta fapta? séu se teme, ca amu facutu vr'o politica, cá in cabinetulu Tuilerieloru? si prin acést'a cá presied. alu Reuniunei l'amu compromis séu l'amu bagatu in belea, pentruca amu voitu se mergemu in corpore cá si prin acést'a se dovedimu pietate si respectu facia cu diu'a istorica? Eu asecurezu pre d. comitetu, ca chart'a Europei, pentruca ne-amu adunatu, a remasu totu „in statu quo antea“ si nu va suferi nici va pati ceva pentru aceea! D. comitetu afirma mai de parte, ca n'a avutu nici o cunoscintia despre intentiunea junimei romane studiése. — Acést'a nu e adevératu! Ex offu nu a avutu, pentruca n'a fostu necesariu, de órace o parte mare suntu membrii ajutatori ai Reuniunei — dupa cum se vede totu din acelu Nr. alu „Tel. R.“ — si cá atari au intrare libera; — apoi dór' nu va asteptá d. comitetu si aceea, cá de cate ori va voi cineva si membru — se intre, se céra dela densulu licentia, pentruca nu trece granitiele imperiului se aiba lipsa de pasuportu? dar' a avutu cunoscintia imediata, fiindu din intemplare de facia la conferinti'a preliminarie pentru statorirea programului! Dar' pentru aceea a-si dori, cá aici se nu aiba locu proverbialu strabunu: „veritas odium parit!“ Feréseca-ne Ddieu! se dau ansa la ura.*) Corespondele.

Pest'a 28 Maiu 1879.

Inca una data caus'a teatrului nationalu.

(Capetu.)

Ei! dá dice d. H. discipululu meu celugratu, ca „formanduse mai multe societati sub diverse numiri, dar' cu acelasi scopu de a inaintá cultur'a si educatiunea poporului romanu, nu trebuie se impedece un'a pre cealalt'a, nici se i subtraga poterile, din cari se nutresce, ca atunci pentru ce s'a formatu Asociatiunea cea din Aradu, cea din Bucovin'a? Cum? aceste nu impedece prosperarea Asociatiunei transilvane, nu i detragu poterile, din cari se nutresce?“ Asia intreba dlu H., si eu ei respundu, ca nu, nici decatu nu, pentruca Asociatiunea transilvana nu se nutresce din puterile capetate din Bucovin'a si tienutulu Aradului, de si suntu cativa, — nu multi cum cugeti dta, — cari concurgu cu ajutoriulu lor la Asociatiunea transilvana; ci mai multu de 9 din 10 parti din Transilvai'a si partile alaturate, pentru cari s'a fundatu, unde vreti dvóstre a fundá acuma una (noua) societate pentru teatru.

Dara nu pricepu cum póte pune dl. H. societatea pentru teatru, intr'una categoria cu Asociatiuniile mai susnumite, precum si cu „Transilvai'a“

*) On. Red. a „Fed.“ inca e rogata a luá notitia despre acesta rectificare in interesulu adevérului. — Coresp.

si „Romanismulu“ din Romani'a? Nu potu se credu cá dlu H. inca se fia de parere, ca poporulu romanu se se póta cultivá séu educá prin — si in teatru! precum crede urditoriulu ideei teatrului nationalu Iosifu Vulcanu, — care pre cei cari au inaintatu in etate si nu mai potu cercetá scól'a, vrea se i duca la teatru cá acolo se i invetie (vedi „Famili'a“), eu nu credu, ca dlu H. se nu scie, ca teatrulu nu e pentru a cultivá poporulu, dar' nici pentru a desfatá pre poporu, ci numai pentru una clase mai culta a natiunei, — nu credu se nu scie dlu H., ca poporulu numai in scóla (si in beserica) se póte cultivá si educá, — singuru dlu H. dice si recunósce, ca Asociatiuniile numite au scopulu de a inaintá cultur'a si educatiunea poporului; altulu e inse scopulu teatrului, dara altulu e si scopulu societatei pentru teatru, e a conferi la conservarea si perfectiunea culturai deja castigata — care nu se afla la poporu — éra nu a instruí pre cei cari jacu inca in intunerecu — prin urmare candu cineva va sprijini numai societatea pentru teatru, nu a contribuitu nemiica pentru cultur'a poporului, — dara candu cineva va sprijini pre ori care din celelalte societati numite mai susu, totu numai promoverea culturai poporului o sprijinesce, fiinduca tóte au totu acelasi scopu (cultur'a poporului) si totu acele cali si modalitati de a ajutá la cultur'a poporului, ori care din ele se va sprijini se sprijinesce totu acelasi scopu, prin urmare un'a nu subtrage poterile celelalte, fiinduca totu acelasi scopu lu ajuta. Considerandu aceste cu atatu mai tare me miru, cum a potutu eschiamá dlu H., ca „unde si alu carei societati presiedinte din tóte aceste l'a facutu cineva cá se faca apelu, in care se dica despre alta societate, ca tu esti rivalu impedeceatoriu alu meu, tu -mi subtragi puterile, din cari me nutrescu?! candu prin societatea proiectata afara de cea din Aradu numai Asociatiunea transilvana va avé de a suferi scadere, — éra cea din Aradu fara de acea e sprijinita numai cá vai de ea, mai ca nu se póte teme de mai reu — prin urmare chiaru (numai) presiedintele Asociatiunei trans. a avutu mai multu si mai dreptu cuventu a face apelu catra inteligenti'a resp. cá se nu scada in zelulu de a sprijini Asociatiunea transilvana. —

In ce calitate amu facutu eu acelu apelu, credu, ca nici detrage nici adauge la lucru, me miru dara ce l'a pututu indemná pre dlu H. a se cuprinde cu deslegarea acelei intrebari — ce a avutu de a aminti de cei doi pastori mari si ai amestecá in cért'a pentru teatru, inca nu lu pricepu, — ori dóra prevede, ca candu se voru fi adunatu atati'a bani, catu se se póta redicá teatrulu, se voru afá de aceia, cari voru impedece realizarea ideei prin resuscitarea intrebari ca: unitu se fia séu neunitu teatrulu, unitu se fia, séu neunitu directorulu etc. alu teatrului, precum se intempla pre aici pre la noi cu astfeliu de societati! cari pentru astfeliu de intrebari nu potu subsiste!

Ai tóta dreptatea dle H., ca déca nu erá se se infintieze societatea pentru teatru, apelulu ar' fi remasu pentru totudéun'a in pén'a autorului cum scrii, ba ti marturisescu, ca acelu apelu in capulu meu nici ca s'ar fi nascutu; inse nu din causele ce le presupuni dta fara nici unu temeiu, ci singuru si singuru numai, pentruca nu aveamu nici una eausa, nici una ansa a face asia ceva in „Gazeta“, candu aveamu ocaziune destula si amu si intrebuintiatu ocaziunile binevenite, la adunarile generali ale Asociatiunei, unde a fostu loculu si timpulu a indemná la contribuiuri pentru Asociatiune, si unde s'a si facutu cu rezultate bune; — acuma inse vediendu, ca cine, si pentru ce, vreau a apelá la pung'a membriloru Asociatiunei trans. amu cugetatu, ca facu lucru bunu si ca abatu unu periculu — (periculu de a intrá indiferentismu in animele patriotiloru facia cu Asociatiunea) — dela Asociatiune prin apelulu meu, pentru acea l'amu facutu, si se nu lu fi facutu deja, l'asiu face acuma, dara nu cá se combatu una societate, care, dupa cum fórté gresitu scrii nici in idea nu ecsistea, ci care atunci (in 1 Aprile) ecsistea nu numai in idea, ci si negru pre alba.

Din aceste te vei puté convinge dlu H., ca nu rancóre personale mi-a dictatu apelulu, nici ca sciu cum vini dle H. la ide'a rancórei personale, — ca-ci „societatea pentru teatru“ dóra nu e persóna, — cei multi inteligenti, cari ei insiri, si dici, ca aceia au facutu conclusulu pentru a se formá una societate pentru teatru, nu mi au datu nici una cauza a avé rancóre in contra lor, — nici ca sum atatu de batutu la capu catu se me apucu se combatu una idea sprijinita de atati inteligenti numai, pentruca asi avé dóra rancóre pre unulu séu altulu dintre ei. Amu facut'o sin-

guru si singuru numai din convingere, pentru si in interesul causei, care o aperu! Prin aceste speru, ca -ti va fi delegata si enigm'a, care atat'a batere de capu se vede ca ti-a facutu! Facutu-amu eu reu, facutu-amu bine, va judeca publiculu romanu, va arata rezultatulu; dta ai avutu voie de a-ti dá parerea in privint'a acést'a, dar' nici decatu nu ai avutu dreptu de a subterpune faptei mele séu faptelor mele indemnu si motive reutatiose si nedemne de omu cu caracteru! hanc veniam damus petimusque vicissim.

In impregiurarea aceea, ca autorulu apelului, candu sperá sprijinulu Asociatiunei, atunci cere sprijinulu unei academii de drepturi, numai confusulu póte afla contradictiune si confusiune; ca-ci ori si cine scie, ca scopulu Asociatiunei e a sprijini si institutele de educatiune, cine sprijinesce dara Asociatiunea, miolocitu, va sprijini si academia, déca — dara adunările generali ale Asociatiunei voru avé voie a o sprijini, care sprijinire negresitu, ca se va cere la cea d'antaia adunare generale, dupa cum va fi sciendu si dlu H. din cele ce s'au facutu din partea comitetulu Asociatiunei in lun'a trecuta. — Si apoi unde, in care § alu statutelor e opritu cá pentru sprijinirea scopurilor Asociatiunei trans. se nu i fia ertatu nimeni a redica cuventu, decatu numai comisiunei esmisa de comitetulu Asociatiunei — ori numai adunarei generali? Séu unde e opritu, si ce dauna póte aduce déca totu in aceeași causa totu spre același scopu -si voru redica glasulu mai multi? déca astfelu de pasi nu voru ajutá causei, de stricatu negresitu, ca nu voru puté. — A aserá asia ceva nu e confusie, ci . . . . . ie.

Incatu contine apelulu meu descrierea societatei pentru teatru „cá a unui monstru, care ar' vré se divóre totulu“, dupa cum se exprime dlu H., lasu cu cunoscintia linistita si anima odihnita se judece publiculu romanu, care a cetitu acelu apelu, si amu se observu numai atat'a, ca dlu H. lucrá mai cavalesce, candu citá acele cuvinte, aceea descriere de monstru, cá se póta judeca si publiculu cetitoriu alu „Federatiunei“, incatu e fundatu asertulu domnieisale!

Qui bene distinguat bene docet! Se fi facutu dta dle H. si urditorii ideei teatrului nationalu dela inceputu aceea ce faci acuma — dupace amu aratatu eu, ca nu suntemu in stare a infintiá si sustiené unu teatru, si si de amu fi, avemu alte trebuintie mai ardente etc. — se fi spusu, ca nu teatru vréti se fondati, ci numai unu fondu vréti se infintiati; se fi spusu dvóstra, ca nu teatru vréti se redicati, ci numai una societate a carui scopu nu va fi altulu, decatu adunarea unui fondu pentru teatru (nu infintiarea teatrului) nationalu romanu; se fi spusu dvóstra apoi, ca scopulu acelei societati va fi ajutorarea tenerilor, cari ar' dorí a studiá artile frumóse, si ajutorarea societatiloru teatrale ambulante etc., precum ni le spuni dta acum cu ocasiunea combaterei apelului meu, — atunci nu se escá cért'a, nu se incingea lupt'a intre noi, lupt'a pana la cutite din partea dloruvóstre, de si nu in contra vietiei dara in contra onorei si a caracterului! ba nici apelulu nu se nascea, séu remanea in péna autorului, pentruca elu totu aceea a disu ce dici dta dle H. acuma (de totu alt'a de ceea ce ati fostu disu si scrisu la inceputu); pentruca autorulu apelului a disu in Nr. 17 alu „Gazetei“ (inca in 2 Martiu 1870), ca „se ne intrunim'u si adunam'u bani pentru a puté garantá societatiloru teatrale din Romani'a remunerarea fatigieloru, candu acele voru trece la noi cá se se produca candu intr'unu, candu intr'altu orasiu romanescu“, éra in Nr. 31 cu datulu din 1 Aprile a disu, ca: „in presentu si in venitorulu celu mai de aprópe nu se póte realisa idea infintiarei unui teatru, se póte inse infintiá unu fondu teatralu — intrebare póte fi numai catu de mare. . . . . Pana ce nu vomu avé clase cetatienésca (burgarime) care se póta si sustiené teatrulu, ajunge se ne imprumutam'u dela fratii nostri, ori celu multu a incepe cu subventionarea séu stipendisarea tenerilor, cari s'ar consacrá artiloru frumóse“, aceste si altele asemenea amu disu eu inainte cu dóue luni de dile, si acuma vini dta si mi le spuni cá ceva lucru nou, cá ceva despre ce eu nu amu sciutu, nu amu pri-ceputu!

Intr'adeveru lucru minunatu, difficile est satyram non scribere! De totu altfelu ati vorbitu si ati scrisu dvóstra mai inainte, ba inca unii dintre dvóstra scriu si astadi! Dvóstra ati vorbitu si ati scrisu, ca: „infintiarea unui teatru nationalu (nu fondu) e cea mai ardente necesitate; fiacare minutu perdutu invólve daune imense; fiacare secundu perdutu produce daune regretabile; in scurtu timpu se va redica templulu Thaliei romane in Au-

stri'a*), realisarea grabnica a infintiarei unui teatru (nu fondu) e posibila: trei milióne de romani se nu fia in stare asi redica unu teatru? in cinci ani vomu avé unu teatru grandiosu, teatru se se redice in Brasiovu; bibliotec'a, garderob'a ce se fia in Brasiovu; Millo se vina se ne conduca teatrulu etc. ce insemnéza tóte aceste. déca nu redicarea, zidirea si instruirea, unui teatru? si acuma — ce dici dle H.? dici aceea ce amu scrisu eu cu dóue luni mai nainte, dici, ca numai de infintiarea unui fondu teatralu e vorba! — Cum se numescu eu astfelu de procedere a urditoriloru si propagatoriloru ideei infintiarei teatrului nationalu? lasu se alegeți dvóstra numirea potrivita!

Cine a negatu dle H.! ca societatile (ambulante) teatrale n'au efectulu la romani, care lu produce Asociatiunea transilvana prin ambulatiunile sale! eu unulu nu; ba nu numai nu amu negatu, ci chiaru eu amu disu si scrisu se „nu redicam'u teatru“, ci se garantam'u societatiloru din Romani'a cá se póta veni la noi spre a ne delectá cu productiunile loru“. — Cu ce scopu ai disu dara acést'a? negresitu cu scopu de a face pre publiculu cetitoriu se eréda, ca eu sum contrariu astoru societati! Gratitude de discipulu?!

Dlu Dr. I. H. de si se insinua cá discipulu, éra nu cá profesorulu, totusi — molipsitu precum se vede de ból'a, de care patimescu socii dsale de principiu, — nu póte se nu dè lectiuni; dara in locu se se adreseze catra aceia, cari studiéza inca, si au multu inca de a studiá, — in locu de a se adresá intr'o prelegere tienuta catra socii sei, — se adreséza in critic'a sa asupra apelului meu — firesce mai multu catra mine, — si dice: „iubitive romani unii pre altii . . . . nu ve ocariti romani unii pre altii; nici odata in intreprinderile vóstre nationale nu lasati se ve predomnéscá nici rancórea, nici interesulu séu ambi-tiunea personale . . . ., ci numai interesulu si ambi-tiunea prosperarei si fericirei nationale! . . . .“

Déca dlu H. se adresá cu invetiatur'a acést'a catra colegii sei dela „Federatiune“ si „Famili'a“ ar' fi nimerit'o, pentruca acestia sciu ocaru, a ocaritu si ocarescu chiaru in momentul candu dlu Dr. I. H. si tiene prelectiunea! pentruca ce e alt'a prelectiunea lui, la care amu facutu aceste observatiuni, decatu una ocaru! (spalata si peptinata, nu cá cele de pana acuma) —!

Si cu a dóua invetiatura totu numai catra aceea trebuia se se adreseze dlu H., pentruca lumea rea (dela soci de principii ai respectiviloru s'a auditu) vorbesce, ca unii dintre cei mai aprigi aperiatori ai teatrului nationalu pentru aceea lucr'a si scriu cu atata zelul teatralu, pentruca vréu se arate (cuiva), ca déca nu au castigatu subventiunea ceruta dela dieta, voru face ei teatru si fara subventiune! — (ast'a e interesulu si ambi-tiunea prosperarei nationale, care ni o recomandí!), éra altii se intereséza pentru unu locu, unde se-si cheltúesca productele fantasiei loru! (érasí ambi-tiunea fericirei nationale). — Ba dá! de acést'a invetiatura amu avutu si eu lipsa, pentruca eu intr'adeveru amu scrisu din interesu personalu, din interesu de a me vedé atacatu in onórea si caracterulu meu de pres'a tenera, care vré a monopolisá opiniunea publica, ba chiaru si de catra gratulu meu discipulu H. . . . .!

Remasu bunu!

Ladisl. Basiliu Popp,
autorulu apelului din Nr. 35 alu „Gazetei“.

UNGARIA. D. Redactoru Alexandru Romanu, dupa 4 1/2 luni de inchisória in Vatiu pe bazea atestatului medicale primi concessiune dela min. justitiei pe 10 septemani pentru a cerceta scaldele minerale pentru alinarea suferintiloru de pitióre si ficati, pe lunga conditiuni, intre cari e, cá dupa 10 sept. se se reintórca é' la Vatiu. Suferintia nemeritata! — Esaminatu respunse si la procesulu pentru art. din Nr. 68 1869 pe scurtu in Vatiu. —

In dieta se discuta mereu asupra proiectelor si modificariloru linielor ferate; é' sectiunile se ocupa cu discusiunea organizarei comitatelor. — In Pest'a foculu a mistuitu mór'a lui Hübner pe Dunare pana in fundamentu. — Pe la Caransebesiu au inceputu a se arata muscele columbace. — In

*) Ati intielesu unu teatru stabilu, nu societati ambulante, ca-ci templulu Thaliei romane prin societati ambulante érá deja redicatu de multu si in Austria,

Varasdinu intre venatori si honvedi se intemplá o bataia infricosiata, in care se ranira 3 venatori si 2 honvedi, éra alti 12 mai usioru raniti; honvedii vrea se asalteze casarm'a, inse fura opriti de catra civili. — Congresulu serbescu procede cu organizarea noua pana ce va mai veni inainte obiectulu privilegialoru. —

Aristocratii din Transilvani'a au inceputu a suspiná chiaru prin diurnalele regimului, ca de ce nu s'au denumitu vreunu ministru si dintre transilvani. Óre -si voru aduce ei aminte de cuvintele istoriculu Cserey, care derivá tóte calamitatile Transilvaniei si dela Ungari'a? —

Br. Eötvös in cuventarea deschiderei academiei incuragiá pe maghiari, cá se nu pórté frica de viscolulu ce se vede in miscarile amenintatiórie, ca elu le privesce numai cá pre nesce valuri, prin care se inaltia marea omenimei, inse valurile acestea ei insufla intocma atatu de pucina ingrijiare, cá si inghetiulu si néu'a de primavér'a? —

Problem'a academiei e a inaltia natiunea la nivel'a popóreloru ce se inaltia din acést'a miscare. Unu factoru la acést'a, adica libertatea, e garantata natiunei prin lege, éra celalaltu factoru, cultur'a, se lu castige **academi'a** pentru natiune, dice maghiarulu. — Auditi dusmani ai soc. academice romane! —

Din reportu se vede, ca academi'a maghiara are fondu aprópe la unu milionu 2 sute de mii, afara de diecele de mii, care le trage din bugetulu statului. — Merito lues romane donec templa refeceris! —

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a 3 Iuniu. Negotiatiunile cu polonii s'au finitu. Min. Potocki cu ministeriulu au decisu a face concessiuni pentru Galiti'a: Se aiba unu ministru alu seu si unu referentu in ministeriulu de interne pentru causele galitiane, é' in justitia se aiba unu senatu propriu pentru Galiti'a si locotenentulu Galitiei se fia respundiatoriu ministrului; le mai concede autonomic'a legislatiune pentru camerele comerciale, institutele de creditu si asociatiune, cassele pastratiórie, investimentulu si comunele, cari esindu de sub competintia senatului se fia sub autonomic'a competintia a dietelor. Pentru spesele administratiunei Galitiei se rumpa din venitele statului o suma si bunurile camerale galitiane se se dè la fondulu tie-rei, incatu se nu se póta nici pemnora nici vinde fara invoirea dietei. Aceste concessiuni inse se facu cu presupunere, ca se voru primi de catra diet'a galitiana si se voru aplacida si de catra senatulu imperialu viitoriu. —

Cechii é' continua cu tienerea meetingurilor se afara placate revolutionarie si presa ascunsa, de unde se intielege, ca arestarile é' incepura. — Palacky inca esi cu unu memorandu in publicu, care tuna si trasnesce in cei rapiti de spiritulu suprematiei si alu minorisarei popóreloru. —

Cronica esterna.

ROMANIA. In foculu venetu se incórda partitele catu pe facia catu si pe sub mana a se depopularisá un'a pe alt'a pentru a puté pescui la deputati de partit'a sa. Legea se violéza la intrunirea alegiloru, prin abusuri, batai pentru cá se se impedece reesirea partitei democratice, care striga in gur'a mare, ca guvernulu pe sub mana partinesce bandelor, care servescu si lucr'a dupa ordinile lui, batandu-si jocu de libertatea alegerei.

„Monitorulu“ respunde la scirea despre subtragerea subventiunei acordata **societatii academice** asia:

„Diuariulu „Romanulu“, in numerulu seu de la 15 curentu, esprima temerea, ca guvernulu voiesce a suprima subventiunea acordata societatii academice.

Acésta temere este cu totulu nefundata.

Departu de a avé intentiuni de asemenea natura, guvernulu va luá pururea tóte mesurile, de cari dispune, pentru a face se inffloresca orice institutiune, ce are de scopu intinderea instructiunii publice si desteptarea consciintiei si simtiementului nationale.

In faci'a inse a reclamatiuniloru facute ministeriului instructiunii publice de catra executorul testamentariu alu lui Zappa, care a redicatu plangeri asupra modului intrebuintiarei fondului lasatu de repausatulu Zappa in supraveghierea ministeriului instructiunii publice, in faci'a interpelare facuta in adunarea nationale chiaru de presedintele societati academice asupra intrebuintiarei baniloru incredintati acestei asociatiuni, interpelare ce se pote reproduce in camerele viitorie, guvernulu s'a crediutu si se crede detoriu de a cere delegatiunii academice o resumata comunicare de lucrarile seversite, pentru a pute fi pusu in pozitiune de a raspunde tuturoru acelora ce s'ar redica in contra societati academice romane. —

Totu „Monitorulu“ comunica, ca in 17 si 18 Maiu mai multi studenti din liceulu dela Botosiani au voitu a face ore care incercari in contra israelitiloru de acolo, inse intempnati fiindu de administrati'a locala, reulu se marginesce in cateva loviri usiore si spargeri de ferestrii la cateva locuintie israelite. Individii compromisi in conducere se arestara si procurorele, s'a dusu la faci'a locului spre a face cuvenitele cercetari. Acum se vedi alte tipe prin diurnalele jidanesci ale Europei. —

„Gardistulu Civicu“ ne aduce o scire de nenorocire intemplata in 16 Maiu pe calea ferata, candu se intorcea trenulu dela Tecuciu la Galati cam pe marginea Siretului, unde se resturnara 2 vagone, cu care ocaziune si a perdutu vieti'a unu ingineru prusienescu si altulu capata contusiune. —

In 10 Maiu aniversari'a sosirei Domnitoriului in ti'ra afara de alte serbari fura ospetate la o suta si mai bine mese in gradin'a botanica dela Cotroceni 800 de fetitie din scolele primarie, invitate de ministrulu cu invetiatoarele, si multi elevi din scolele de baeti. Domnulu si Doam'na au vizitatu tote mesele vorbindu cu copii si cu copilele si ciocnindu oue rosii cu densele, impartindu si copuri si bombone. Dupa mesa urmara jocurile tinerime si servitiulu la mese lu facura institutiorele si elevele dela asilulu Elen'a Doam'na. —

Cerealele preste totu se afla pline de sperantie cu exceptiune de unele locuri, unde secet'a le zeporise. —

„Auror'a Craiovei“, diurnalu gubernementale, care esa sub red. dd. Strimbenu si Em. Quinezu, este antipoda rosiloru si albiloru, despre cari dice, ca se batu ca pescii dupa putere, dar' min. acesta e numai alu Romaniei, elu va castiga libertate alegeriloru. Dar' de nu? —

Pertractarile in conciliulu dela Rom'a asupra infalibilitatii papei au unu caracterulu catu se pote de seriosu, chiaru si in sinulu conciliului, pentruca cei mai renumiti prelati, d. e. principele cardinalu Schwarzenberg din Boemia, primatele Ungariei Simor, ma chiaru si episcopulu dela Urbea mare Selageanu inca a vorbitu in contra infalibilitatii, ma si prelatii Germaniei si affara pretutindenea la turmele sale echo si manifestatiuni de aplause. Se vede, ca proclamarea eventuala a infalibilitatii la serbatori'a SS. Petru si Pavelu, dupa cum se reporteza, va semená o discordia neprecalculata in sinulu beserice catolice in tote statele, unde a patrundu lumin'a libertatii si a cunoscerei adeverului din neveru. —

In Itali'a totu mai resaru bande republicane si se scrie, ca generalulu Garibaldi si capulu insurgentiloru Bixio inca se afla mestecati in complotu; de acea se afla Garibaldi internatu la Caprer'a si Bixio in Palermo. Mai multi insurgenti osenditi la morte la Milanu si parte dejustitiati in in efigie au catranitu si mai tare pe insurgenti, cari se latira pana a forma bataliune. —

In Franci'a se continua o lupta de partite in contra ministeriului Ollivier. Chiaru si in camera se formeza o stanga constitutionala, care pretinde deplin'a mesura a libertatiloru fara conditiuni reactionarie. Din departementulu Nievre inse sosi imperatului o petitiune cu 19 mii subscrieri, cari cere consolidarea libertatii concese prin introducerea ordinei. Esta e semnu reu in momentele, candu pluralitatea voturiloru de prin orasie la plebiscitu era negativa seu ca nu, si candu republicanismulu insufla respectu pe tote locurile. —

Mesagiulu regelui Prusiei, cu care inchise Reichstagulu federatiunii de nordu inca nu placu regimulu francesu; deci solulu Benedetti din Prusi'a fu provocatu a cere declaratiune oficiosa. —

Regele Prusiei inchidiendu sesiunea Reichsta-

gului, adica dise: ca pusetiunea si cointielegerea ce o dovedi Reichstagulu da poporulu germanu garantia pentru implinirea sperantiiloru, care se lega de scopulu crearii federatiunii; er' cu privire la organizatiunea armatei, dice, ca ea corespunde increderei poporulu in regimu si in privinti'a unificarii nationale cu Germani'a de sudu vorbesce cu delicatu cuventu de „conformu tractatelor“. Ast'a e ce supera pe Franci'a, mai vertosu, ca legea penale s'a primitu se fia generale comuna in federatiune, cu tote, ca pedepsa de morte nu se sterse. — Va se dica, ca unificarea germana se totu apropia. — Si dupa dens'a trebuie se urmeze si alte unificari. —

Novissimu. Primulu colegiu de alegere in Bucuresci a alesu pe pr. Dem. Ghica fostu min. cu maioritate; I. Brateanu in minoritate. In coleg. IV au invinsu regimulu. Cu bandele? —

Pest'a. La ceremonia inmormentarei cont. Battyani in 8 se aduna multa lume in Pest'a. —

Imperatulu Rusiei in visit'a la Stuttgart declara catra suveranii statelor medie germane, cari se afla acolo, ca elu n'are nemica in contra anecesarei Germaniei de sudu la confederatiunea nordica.

Domnule Redactoru!

Dupace limb'a nostra in Ducatulu Bucovinei se inaltia la rangulu ce i se cuvenea de multu, adica pe tribuna camerei legislative, pentru sesiunea, care se va deschide catu mai curendu, se cere si unu stenografu, care se cunoasca limb'a romanescă perfectu, se fia prea bine eesercitatu in art'a stenografica si precum de sine se intielege, se aiba cunoscintia destulu de intense, pentrucá cu atatu mai usioru se pota urma a precepe desbaterile, seu adica, se fia juristu. Onorariulu de stenografu este v. a. fl. 200 pe luna, preste acesta i se voru recompensa si spesele calatoriei pana la Cernauti.

Doritoriulu de a se aplica in calitate de stenografu la diet'a Bucovinei, deca este transilvanu, se face cunoscutu subscriului, inse catu mai curendu, era in altu casu se pote adresa deadreptulu catra

Onor. comitetu alu dietei Bucovinei in Cernauti, provocanduse la actulu aceluasi din 25 Maiu Nr. 790/1870.

Cu distinsa stima si respectu
G. Baritiu.

Brasiovu, 1870 Iuniu 8.

INVITATIUNE.

In urm'a incredintiarei primite dela onor. comitetu alu Asociatiunii trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu, cu datulu „12 Maiu 1870“ Nr. 130, — in interesulu constituirei sub-comitetului si a infiintiarei agentureloru comunale pentru despartimentulu cercuale alu Clusiuului, proviedute in regulamentulu primitu in adunarea generale tienuta in Siomeut'a mare la 11 Augustu 1869, — membrii Asociatiunii, intréga inteligenti'a si fruntasii romani din comitatulu Clusiuului, suntu cu tota onorea invitati la o conferintia constituanta, la Clusiu, cá la loculu resiedintiei comitetului cercuale, tienende la 13/1 Iuniu a. c. 11 ore, in localitatea Asociatiunii romane de lectura din locu. —

Clusiu 31. Maiu 1870.

Iosifu Popu.

Teatrulu nationalu.

In 4 Iuniu d. M. Millo aparú pe scena nu numai cá actoru, ci si cá poetu computoriu. Comedi'a vodevila in 4 acte „Prapastiile Bucuresciloru“, care o produse acesta societate romana, e compusa de d. Millo si music'a de I. Vachmanu. Pies'a e forte bine compusa, personele introduse in ea suntu bine caracterisate, unitatea actiunii dramatice e observata, necsulu si solutiunea raspunde surprinderei; er' moral'a seu combaterea vitalorū cetatienesci si a vietiei celei scomotose si nemode-

rate si recomandarea vietiei active, economice prin buna crestere din partea mamelorū de familia, priu emularea junimei pe campulu virtutilorū cetatienesci patriotice si nationale si incungiurarea ocaziunii de a cadé in prapasti'a lunei stricate, a atrasu pe publicu la aplause repetite, incatu d. Millo fu salutat u atatu cá actoru catu si cá poetu computoriu alu piesei. Deca lui Plantu ia succesu pies'a „Bramarbas“, apoi acesta piesa de resortu analogu in fondu e succesulu aplaudatu alu d. Millo, care imbracandu 6 persone una dupa alta, cá geniu, le joca cu deplinu aplausu. D. Hiescu, cá „Cobuzu“ provincialu cu d. Alecsandrescu I, cá „Lica“ au representatu bine naivitatea, pucin'a circumspectiune si nestatornici'a boierilorū juni provinciali, cari n'au atata soliditate de crestere morale, incatu se se scia feri de patimele si de unghitiile prapastilorū orasiane; agilitatea de prisnelu in straformarea pusetiunilorū recomanda multu pe actori. — D. Nicolau, cá „Pervu“ reproduce pe betranulu sateanu cá si de alta data pre bine in neinsielat'a lui esperientia si in incungiurarea relelorū prin presimtiri, se pare, ca audi pe moldovenulu moralisandu si reflectandu. Celelalte mai mici role seu, cum scriu bucurescenii, roluri si canturile inca fura bine reproduce. — Damele, candu arata vioitiune, agilitate si istetime in toaleta si ambletu, impunu. — Ceea ce mai recomanda acesta societate, e, ca ea reproduce totu piese nationale originali. — In 7 se joca pies'a „Boierii si Tieranii“, comedia vodevila in 2 acte er' de d. Millo, musica de Flechtenmacher si „Musa dela Burdujeni“ de Negrutu, cu asemene succesu. —

Astadi Joi se produce „Baba Hirca“ operet'a nationale a d. Millo in 2 acte si 3 tablouri si tabloulu finale: Serbarea cununii lui Vladu cu Viorica. — Piesele: „Stefanu marele“, „Unu Mihaiu“, „Jianulu“ si d'anteste inca astépta publicu, care cu comedie nu se satura. — D. Millo e resolutu a merge si la Pest'a pentru vreo cateva piese. —

Concursu.

Pentru ocuparea postului de notariu comunalu in satulu Cugiru a scaunului Orestiei.

Competinti'a notariala cuprinde in sine:

- salariu anualu de 300 fl. din cass'a alodiala;
- bani de cortelu in sum'a de 50 fl. din cass'a alodiala;
- lemne de focu 6 stanjini.

Doritorii de a ocupa postul numitu notariu au de a concurge la subscriulu in numele reprezentantii comunale a Cugirului pana in 25 Iuniu 1870 cal. nou.

Oresti'a in 22 Maiu 1870.

Ioane Balomiri m/p.,
senatoru si inspectoru.

2—3

Asudatulu pitioreloru

se pote vindecá in restimpu de 8 pana in 12 dile, fara cá patimasiulu se fia impedecatu dela ocuparea sa dilnica in restimpulu ce intrebuintieza midiulócele curarei.

Medicamentele ce facu de lipsa la acesta se afla la d. Fabik apotecariu in Brasiovu; Carl Müller apotecariu in Sibiu; Hermann Krauss negotiatoriu in Fagarasiu; Binder apotecariu in Clusiu; Albert Jeney apotecariu in Tergulu Muresiu; Mauritiu de Biró apotecariu in Alb'a Iulia; Riszdörfer apotecariu in Bucuresci.

Comandari deadreptulu se efectuaza indata cu intorcerea postei de catra comerciantu **M. Herz** in Presmeru (Tartlau) langa Brasiovu g. 2—12

CURSURILE

la bursa in 8 Iuniu 1870 sta acia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 77	cr. v. a.
Augsburg	—	—	119 „ 75	„ „
London	—	—	121 „ 30	„ „
Impromutulu nationalu	—	—	70 „ 10	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	60 „ 20	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	79 „ 75	„ „
„ „ temesiane	—	—	78 „ 75	„ „
„ „ transilvane	—	—	76 „ 25	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	83 „ —	„ „
Actionile bancei	—	—	721 „ 50	„ „
„ creditului	—	—	254 „ —	„ „

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.